

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

w sprawie **F.K.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,

w dniu 3 sierpnia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 5 września 2022 r., sygn. akt IV Ka 209/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód
w Szczecinie

z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt V K 323/17,

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód z dnia 1 grudnia 2021 r. (sygn. akt V K 323/17) F.K. został uznany winnym czynu z art. 284 § 2 k.k., polegającego na tym, że w okresie od 12 kwietnia 2016 r. do 3 sierpnia 2016 r. daty bliżej nieustalonej w S. przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą w postaci pojazdu marki s. pochodzącego z umowy leasingu (...) z dnia 6 marca 2014 r. powodując stratę o wartości 80.000 zł na szkodę L. Sp. z o.o. z siedzibą w W., za który wymierzono mu karę pozbawienia wolności na okres 1 roku i 3 miesięcy. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 września 2022 r. (sygn. akt. IV Ka 209/22).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając wyrokowi *„rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:*

1. *art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dowolne przyjęcie, iż przed umową sprzedaży pojazdu A.M. zawarta została umowa jego użyczenia,*
2. *art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez zaakceptowanie przez Sąd Odwoławczy dowolnej oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji w postaci przyjęcia, iż oskarżony rozdysponował rzeczą nie będąc jej właścicielem, a do umowy sprzedaży pojazdu doszło 3 sierpnia 2016 r., mimo iż pozostaje to sprzecznym z zeznaniami świadka M.P.,*
3. *art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez niedopełnienie przez Sąd Okręgowy obowiązku dążenia do wszechstronnego wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności sprawy, w taki sposób, aby zostały spełnione cele postępowania karnego, o których mowa w art. 2 k.p.k., a polegającego na aprobachie braku określenia dokładnej wartości pojazdu, pomimo, iż wysokość szkody stanowiła jedną z podstaw dla uznania adekwatności wymierzonej kary.”*

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego niniejszą kasacją orzeczenia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 września 2022 r. i uniewinnienie oskarżonego od popełniania zarzucanego czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w zakresie kwestionującym prawidłowość kontroli odwoławczej. W istocie uznanie za winnego kwalifikowanego typu przywłaszczenia zasadza się na ustaleniu, że wygaśnięcie umowy leasingu między oskarżonym F. K. a L. sp. z o.o. z siedzibą w W. nastąpiło 7 października 2015 r. w związku z zakwalifikowaniem szkody leasingowanego pojazdu marki S. jako szkody całkowitej. Następnie doszło do zawarcia między stronami umowy sprzedaży tego pojazdu (faktura sprzedażowa nr (...) z dnia 17 grudnia 2015 r. na kwotę 35 534,70 zł z terminem zapłaty do 31 grudnia 2015 r.) W związku z nieopłaceniem faktury, oskarżony, pismem z dnia 18 marca 2016 r. (doręczone 24 marca 2016 r.), został wezwany do zapłaty wskazanej kwoty w terminie 5 dni pod rygorem odstąpienia od umowy sprzedaży. Z kolei odstąpienie od sprzedaży zostało wystawione 7 kwietnia 2016 r. (doręczone 12 kwietnia 2016 r.).

Oznaczałoby to, że w istocie ewentualne zbycie pojazdu A.M. w sierpniu przez skazanego nosiło znamiona przywłaszczenia, gdyż nie miał on już żadnego tytułu prawnego do pojazdu. Sąd odwoławczy wskazał, że wynika to z zaakceptowanych jako wiarygodne zeznań A.M. Na s. 7 uzasadnienia można przeczytać, że „do zakupu doszło w sierpniu, co zostało udokumentowane fakturą VAT (...) z dnia 3 sierpnia 2016 r. Do tego czasu od marca A.M. wraz z partnerem tylko użytkowali samochód marki S. Żadnej umowy nie podpisywali z uwagi na długoletnią znajomość i zaufanie między stronami. Z tego też wynikało niestandardowe postępowanie w związku z użytkowaniem, a następnie sprzedażą, w tym wykupienie przez A.M. ubezpieczenia samochodu już w marcu. W ramach rozliczenia za użytkowanie A.M. miała jedynie dokonać napraw tego pojazdu. Kilka miesięcy użytkowania miało stanowić czas na zastanowienie się, czy ostatecznie chce dokonać zakupu tego samochodu.”

Jednocześnie Sąd odwoławczy na s. 6 podkreśla, że przeprowadzona przez Sąd Rejonowy analiza całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego odpowiada zasadom logicznego rozumowania, odbyła się z wykorzystaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a więc zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 7 k.p.k.. Sąd I instancji uznał za wiarygodne zarówno zeznania

A.M. jak i jej partnera M.P. (który wedle tych pierwszych zajmował się transakcjami związanymi z pojazdem).

Jak trafnie wskazuje w kasacji skarżący, ten ostatni zeznawał odmiennie niż jego partnerka, mówiąc nie o użytkowaniu pojazdu od marca do sierpnia 2016 r. ,ale o tym, że para kupiła ten pojazd i potem spłacała w ratach (przy uwzględnieniu obowiązku poniesienia kosztów naprawy). Autor kasacji akcentuje to podkreślając, że „zgodnie z oceną Sądu Rejonowego zeznania świadka M.P. w całości stanowią podstawę ustalenia stanu faktów, bowiem w ocenie Sądu I instancji wiedza posiadana przez świadka dotyczyła bezspornych faktów, w tym okoliczności zakupu pojazdu przez A.M. oraz naprawy pojazdu. W uzasadnieniu uznania zarzutu poczynionego w apelacji jako niezasadnego Sąd Okręgowy popadł zatem wobec wyżej wskazanych faktów w wewnętrzną sprzeczność, poprzez odmiennie dokonanie ustaleń pozostających zgodnie ze wskazaniem Sądu I instancji bezspornymi - przy jednoczesnej ocenie ustaleń faktycznych Sądu meriti jako niebudzących wątpliwości. Wzajemnie wykluczającymi się pozostają zatem ustalenia dokonane przez Sąd ad quem w sposób samodzielny oraz przyznane za prawidłowe ustalenia Sądu Rejonowego.”

Powyższe prowadzi do wniosku, że kontrola odwoławcza była w sposób rażący wadliwa, gdyż zarzut naruszenia m.in. art. 7 k.p.k. przez Sąd I instancji został nieprawidłowo rozpoznany. Nie ma wątpliwości, że zeznania A.M. i jej partnera są w odniesieniu do kluczowej kwestii w niniejszej sprawie rozbieżne. Nie mogły być zatem (obie wersje) uznane za w pełni wiarygodne i wspólnie stanowić podstawę ustalenia okoliczności sprawy w kształcie, który wynikał (siłą rzeczy) jedynie z zeznań A.M.. Na ten mankament rozumowania Sądu I instancji zwracał uwagę w apelacji skarżący, podkreślając następnie w kasacji, że Sąd II instancji zupełnie nie zauważył tego zagadnienia i ponownie uznając wszelkie ustalenia Sądu I za prawidłowe, rozstrzygnął w identycznym kierunku co Sąd meriti. Nie ma zatem wątpliwości, że tak przeprowadzona kontrola odwoławcza jest fundamentalnie wadliwa, gdyż nie dostrzeżono istotnej sprzeczności w zeznaniach świadków i uznano obie (wykluczające się) wersje wydarzeń za prawidłowe i wiarygodne.

Wobec powyższego należał orzec jak w sentencji.

WZ

[ms]